

29. Oct. 1847

FAKTA

Dato:
29. Oct. 1847

Sidetale:
Dagbog D, side 36-37

Dagbogens placering:
Den Hirschsprungske Samling

Trykt udgave:
Ettore Rocca (red.): "Dagbog 9.
december 1846 - 15. april 1846" i
Bente Bramming, Hans Edvard
Nørregård-Nielsen og Ettore Rocca:
Længsel. Lundbye og Kierkegaard,
Århus 2013, s. 233-234; Jesper
Svenningsen (red.): Seks år af et liv.
Johan Thomas Lundbye - Dagbøger
om tro, skæbne, kunst og kærlighed,
København 2018, s. 487-488

TRANSSKRIFTION

Fredag 29 October 1847. Bryllupsdagen¹

Sløret

Igaar skulde jeg see det færdigt. Hun satte sig ned paa Gulvet i yndig-glad Beskuelse af sine Hænders Gjerning – den Glæde kan dog vel en Kunstner forstaae! Men hun – da jeg med stor Møie fik frembragt en forlegen Taksigelse for den Omhu, hvormed hun havde fulgt enhver, selv den mindste Form – da var det som hun tog det for Galanterie; var det Forlegenhed fordi Baronessen var tilstede? eller skulde hun ikke ogsaa forstaa, at det maa være en usigelig Glæde at see sig saa vel forstaaet, saa trofast fulgt? – Jeg troer dog jeg fik Held til at sige dette. – Men da jeg undselige bad hende, om Leilighed fandtes i Aften efter Vielsen, at hilse de unge Folk, da kunde jeg ikke lægge til: at ogsaa mit stille Ønske for |om| Lykke og Velsignelse opsteeg for dem idag til Himlens og Jordens Herre. Hvorfor skulde det træffe saa uheldigt, at den Baronesse² skulde være der – der er intet Held med mig, hvad vilde jeg ikke give for et Øiebliks Samtale med hende, uden Vidner. Det er svært at løse den Opgave: at resignere. Gud hjælpe mig!

samme Aften 11-12.

Det var rørende deiligt at høre Faderens³ Tale – at see den yndige Brud, allerede i Forstuen, hvor Brudepigerne rettede paa hendes Pynt. Vil man sætte sig ind i det yndigt-drømmende, det rørte, det bævende, anelsesfulde i de unge Pigers Sind – kan man vist finde meget smukt, om man stod nær nok og var kjedelig "Kjender" – jeg stod fjernt, saae •37• kun det deilige i de unge Pigers hvide Tog, hørte kun det Store i den Stemme, der bestandig overvandt den tilbageholdte Graad, for mig stod det som streng høitidelig Handling, endnu strengere og mere gribende, da det var første Gang, jeg nogensinde bivaanede et Bryllup, og sneg sig nogen verdslig Tanke ind i mit Sind, da var det vel ved Synet af hende:

jeg er dunkel som Druen, der blusser rød
paa mit Bjerg over Kedars Vænge –
dog han elsker de mørkladne Kinders Glød
lig Rosen paa Sarons Enge!⁴

Dog stille steg Bønnen op til Herren i Høie om Lykke og Velsignelse for de unge nyforenede – om Fred og Klarhed i mit eget eensomme, længselsfulde Bryst: "Den Herren giver en Hustru giver han en god Gave!" ja, i Sandhed, jeg følte saa mægtigt Gavens Betydning, at jeg forekom mig uværdig dertil, og mens den saligste Fryd vel har gennemstrømmet de unge, skyldfri Hjerter, vendte min Tanke til mit Hjem, til mine Arbejder og mine Bøger, uden Bitterhed, men ogsaa med dyb Følelse af, at det Bedste i Livet: en Qvindes Kjærlighed – skulde jeg maaskee aldrig naae, og Erstatningen, det endnu Bedre: Gudsforholdet vilde min altid tilbagevendende Længsel gjøre mig for svag til at gribe. Herre! see i denne Midnatsstund i Naade til den Svage her staaer, som han tit stod med

sammenpressed Bryst – men med den Rigdom: at have vundet den svære
Opgave kjær. Det er en ringe Glæde, men dog et Fremskridt, Herren være
lovet!

¹ Brylluppet mellem N.F.S. Grundtvigs datter Meta Grundtvig (1827-1887) og Peter Outzen Boisen (1815-1862). Følgende passage er dagbogens første hentydning til Lundbyes forelskelse i brudens veninde Georgia Schouw, der stod for at brodere brudesløret efter Lundbyes fortegning. Georgia Schouw blev senere gift med Lundbyes ven, P.C. Skovgaard.

² Georgia Schouws moster, baronesse Christine Stampe, f. Dalgas (1797-1868).

³ N.F.S. Grundtvig.

⁴ Citat fra B.S. Ingemanns "Sulamiths Sang i Ørkenen" fra Salomons Ring, 1839, s. 14.

29 Oct 44. Morgen

Der som du er Torandring i mit Minde, som jeg trods Gledens: Arbejdet ikke kan gøre - særlig, at det oftes sig paa en anden Maade som end for min Paise, da kunde jeg maaskee indtænke det saaledes, at: mens jeg dengang tit hørte ind i etaal smidige Klager over den Kærlighed, hvormed Livet tilhagholdt for mig, kunde jeg maaskee, det tit adskilt paa Andre - saa vilde det mig snarere være Falden af Saaghet, Mangel paa Kraft til at opoffre selv det Klæk, hvortil jeg knyttede min hele jordiske Lykke - Mangel paa Kraft til at opoffre det og dog en sjældig Leengeld efter at bringe det Offer, men bringe det i Sandhed. Thi da var jeg forvissed om, at naar Livets dengang for Alen overvundet, da skulde vel de senere Anstængelser for at bevare den vinnende Læse blive mig smilende.

Torsdag 29 October 1847. Nydødsdagene

Støvet

Sjæns skæde, jeg saa det fjerdigt. Min søde sig med paa Julest i gjodig-glad Besked af mine Slendes Gjening - den Gleds kan dog vel en Kimstærke forstaa! Men hvem - da jeg med stor Misd paa frembragt en forleges Taksigelse for den Omskin, hvor med hvem hvem havde fulgt enhver, selv den mindste Form - da var det som hvem tog det for Galanterie, var det Forlegenhed fordi: Baronessen var tillæst? eller skulde hvem ikke ogsaa forstaa, at det maaske være en smigelig Gled, at see sig saa vel forstaaet, saa trofast fulgt? - Og naar dog jeg fik Bled til at rige dette.

— Men da jeg mindelig hør hende, om Livlighed paadette: Ofte efter V. cheen, at hvide de unge Folk, da kunde jeg ikke lægge til: at ogsaa mit stille Danske som Lykke og Behagelighed apeting for dem idag til blombens og jordens Mæde. Men for skulde det træffe saa skeldigt, at den Baroness skulde være der - der er intet Bled med mig, hvad vilde jeg ikke give for et Dreblæs Samtale med hende i den Tidens. Det er snart at løse den Opgave: at resignere. Gud hjælp mig!

somme Aften 11-12.

Det var nok endes deligt at høre Tadenens Tale - at see den ijsdige Brød, allerede i Forstuen, hvor Boud-pigeerne stilledo paa hendes Piget. Vil man sætte sig ind i det ijsdigt - dør man ende, det arate, det besuendes, anslæsfælde i d. unge P. jers Liv - kan man end find. meget smukt, om man stad nær seek og var kjedelig "Njander" - jeg stad fjern, saec

hinn det dirlige i de unge Pigeers herde Tøj, hørte hinn det store i
den stemme, der bestandig overvandt den løbepællede Grund, for
mig stod det som streng hvitdelig blandning, enderis stængene og
mere grønlunde, der det var først Gang, og sørgende hiraandede et
Bogllæg, og mig sig noget uordelig Tanker end i mit Sind, der
var det vel et Synet af hende:

Jeg er stunket som Jern, der bliver rød
paa mit Bjerg over Kellers Kænge -
Der har du den smukkeste Kinde's Glad
lig Rosen paa Lærens Enger!

Der stille stod Panseren op til Herren i klæde som Ljelle og Velsiguelser
for de unge sørgende - om Fred og Klarhed i mit eget ensomme,
lempeligheds Bøjet. "Den Herrens gives en kløstet gives han en god
Gave!" ja, i Landet, jeg følte sig mægtigt Gaven Betydning, at
vi fandt mig værdig det, og mere den saligste Tøj og her
gjennemstrømmet de unge, skyldfri Kjortler, sendte min Tanke til mit
Kjort, til mine Arbejder og mine Bøjer, inden Bittet, men ogsaa
med lidt Fald af, at det Bøjet i Lind: en Givende Kjortlighed - skulde
jeg maatte aldrig mere, og Enstatningen, det end som Bøjet: Givende forholdet
ville min altid tilhørende Længsel gives mig for mig til at
gibe. Herrens! her i denne Modstandsstand i Naade til den høje, her
staaer, som her til stad med sammensværet Bøjet - men med den
Figsam: at hane mindet den senere Op gave gives. Det er en unge
Glede, men dig et Fremtidet, Herrens vore lovt!

30 October Aften, Lørdag

Tøj gik det her idag, for at ønske de unge Falk Kjøkker og Velsiguelser i den
Løsteland, jeg gjorde det medigt, der jeg af mange Erfaringer ender, at intet stes føler
jeg mig ensomme, end der, hvor de Glæde, de inderligt Fortvænde og samlede -
men her sagde jeg, at man vedde, at jeg mig. Men var her mig som Bøjet
gives gives - her var her mig i sine Fortvænde: dag! o jeg stakket!